

Rakaca könyvtára

 Rakaca **KÖNYVTÁRA**

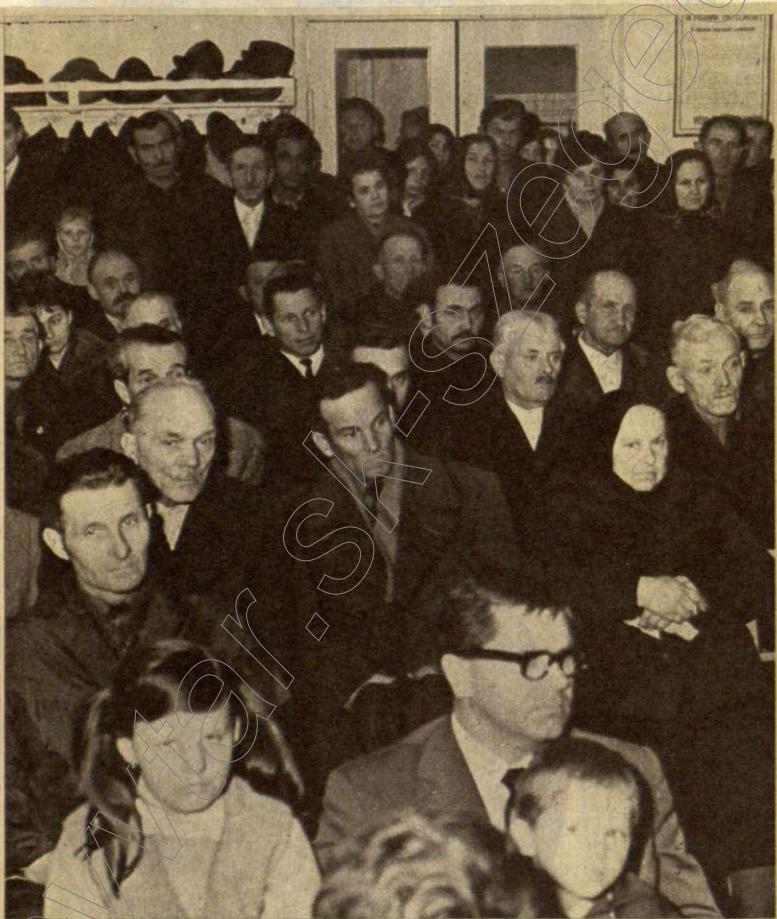
ÉPÜLT 1972-BEN
HLEBICK JÁNOS, A KÖZSÉG SZÜLÖTTÉ
KEZDEMÉNYEZÉSÉRE ÉS ANYAGI TÁMOGA-
TÁSÁVAL, AKI EZZEL ÉDESANYJÁNAK
BORBÁLÁNAK ÉS A FASIZMUS ELLENI
HARCBAN ELESETT ERNŐ FIÁNAK
ÁLLITOTT EMLÉKET.

Márványtábla a bejáratnál

Varga Gáborné, az országgyűlés alelnöke megnyitó beszédét mondja

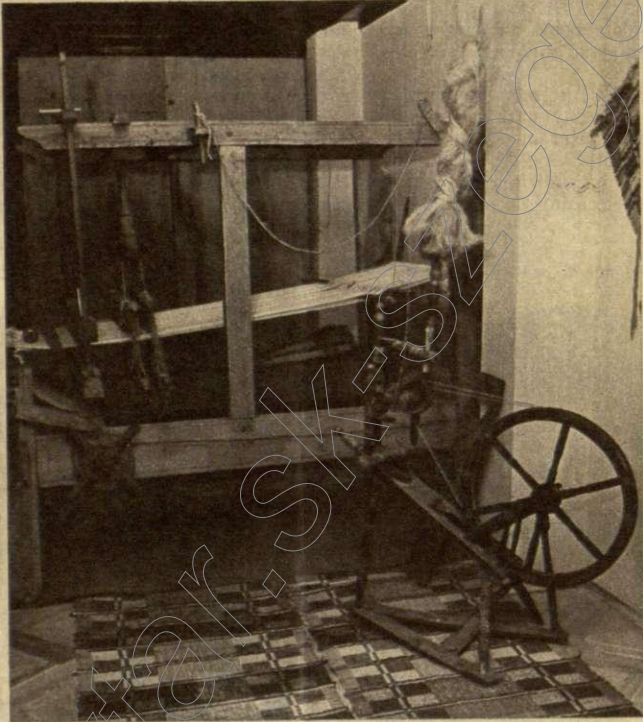

A könyvtár olvasói a megnyitó ünnepségen

A kisiskolások műsorral szórakoztatják az egybegyűlteket

Az egyik sarokban miniatúr néprajzi múzeum kapott helyet
(Novotta Ferenc felvétele)

Rakaca. Kis falu a Cserhátban. Ha az ember Miskolc felől utazik, szelíd dombok, vízmosások között kanyarog az útja. Aztán egy völgy magyságú tó, a Rakaca patak mesterségesen felduzzasztott víztárolója fogadja. Mindenfelé vadonatúj üdülők házak. És az üdülők házak után a hegyek, dombok között megbújva — Rakaca.

Innen indult el több mint hatvan évvel ezelőtt egy fiatal ember, Hlebick János, szerencsét próbálni. S végül szinte a föld másik oldalán, az Egyesült Államokban, Baltimore-ban telepedett le. De miért említjük a nevét?

Idézzük Slezsák Imrét, a járási könyvtár vezetőjét, aki szorgalmasan feljegyezte a rakacai könyvtár krónikáját. „Hlebick János, aki az edelényi járás Rakaca községében 1894. május 4-én született, 1910-ben kivándorolt Amerikába. Meglátogatva szülőfaluját, úgy határozott, hogy itt egy könyvtár építésével állít emléket édesanyjának, aki Rakacán nyugszik, valamint Ernő fiának, aki a második világháborúban, a németek elleni hadviselés során, mint pilóta vesztette életét. Erre a célra 5000 USA-dollárt küldött 1968-ban.”

A régi, üres telek helyén ma már Rakaca legszebb épülete áll. A Hlebick János kezdeményezésére épült könyvtárat november 25-én használatba vették olvasói.

1968 óta persze sok minden történt. Többek között az, hogy Hlebick János Baltimore-ból, megduplázza eredeti felajánlását. A magyar szervek is istáptolták a kezdeményezést: a Művelődésügyi Minisztérium 200 ezer, a járási tanács 50 ezer, a megyei tanács több mint 150 ezer forintot áldozott a neves célra.

Egy új épület avatása minden kis faluban nevezetes esemény. Egy új közkönyvtár gyökeresen megváltoztathatja a község szellemi arculatát. Hiszen nem csupán a kötetek kölcsönzésével foglalkozik. Múzeum, klub, kulturális központ is. Ide járnak a gyerekek és a megfáradt öregek. Műsoros estek, vitadélutánok, ismeretterjesztő előadások lelekednek otthonra az új könyvtárban.

Hlebick János, az adakozó lelkű amerikai magyar nevét márványtábla hirdeti a bejáratnál. Úgymond, édesanyja és fia emlékére kezdeményezte a könyvtárépítést — ám ez a gesztus többet sejtet. Elhunyt rokonainkra emlékezve első gondolatunk általában egy díszesebb sírhely, de Hlebick János ennél sokkal többre gondolt. Nem a temetőjárókat akarta emlékeztetni, az élők hasznára kívánt cselekedni. Nem csupán áldozatkész gyermek és édesapa, több annál. Cselekvő hazafi.

A hazáért tett szolgálatot nem úgy kell értékelni, hogy kicsi, avagy nagy. Így vagy úgy, a haza üdvére cselekedni, ez a mérce. A könyvtár, amely tudást ad, a béke, az emberszeretet eszméjét hirdeti Rakacán, örök emlékeztetője Hlebick János patrióta hitének, tettekészségének.

Fejkendős öreg parasztasszonyok és sok vihart megért komós férfiak gyülekeztek a könyvtárban a megnyitó ünnepségre. Böngecszték a könyveket, a kiállított gyermekjátékokat és a múzeumsarok rokkáját, szövöszékét. Úgy nyúltak hozzájuk, mint a sajátjukhoz. Jogosan tették, az övék.

Varga Gáborné, az országgyűlés alelnöke, a járás országgyűlési képviselője nyitotta meg a könyvtárat. Arról beszélt, kissé meghatva, hogy itthon, e néhány száz lakosú falu egyik legnagyobb gondja, a járás, a megye, a minisztérium egyik fontos feladata az lett, hogy sietessék, sürgessék az építést: álljon mielőbb a könyvtár. S ez a jót akaró türelmetlenség köti össze az egyszerű embereket, Baltimore-ban és Rakacán.

A könyvtár előtt szobor, a Képzőművészeti Alap ajándéka. Pató Róza szobrász alkotása: gyermekét tápláló parasztnő asszony. Körülötte még frissen ásott föld — virágágyás.

A megnyitó ünnepély egyetlen szorongó résztvevője Obbágy Jánosné könyvtáros volt. Eddig a tanácsoló háza egyik eldugott kis szobájában kölcsönözte a könyveket, most hatodfél ezer könyv gazdája. Meg a felelőssége, hogy az új épület valóban betöltsé hivatását.

Hiebick János, sajnos, nem lehetett jelen a megnyitón, őt rokona, Vőneki Gyula képviselte. De az ünnepségről, a helybéli általános iskola műsoráról magnetofonfelvétel készült, hogy elvigye Baltimore-ba a szülőfalu lakóinak örömét.

A krónikás feljegyezte, mit tartalmazott az az üzenet, amelyet a könyvtár alapköve mellé helyeztek. Ezt: „A mai ünnepségen résztvevők és a község lakói valamennyien azt kívánják, hogy e sorokat és a mellékleteként elhelyezett dokumentumokat a község továbbfejlődése során végzendő építkezés alkalmával találják meg. Eljének békében, boldogságban. Munkájuk nyomán a község a mai napnál még szebb legyen. Polgárai sohase érezzék semmiben hiányt.”

— spé —

A könyvtár előtt Pató Róza alkotása áll

(az emléktábla a falon)